

HISTORIAALLINEN AIKAKAUSKIRJA

100. vuosikerta

Julkaisijat Suomen Historiallinen Seura ja Historian Ystävien Liitto

Päätoimittaja: Juha Sihvola

Toimitussihteeri: Veikko Kallio

Toimittajat: Tiina Kinnunen, Tuomas M. S. Lehtonen, Maria Lähteenmäki, Kimmo Rentola

Hallitus: Pirkko Leino-Kaukiainen (pj.), Jyrki Vesikansa (vpj.), Martti Häikiö,

Katariina Mustakallio, Raimo Salokangas, Kyösti Tiainen

Ulkoasu: Heikki Kalliomaa

SISÄLLYS

Suuntaviivoja

Juha Sihvola, Historia nyt taas 113

Kylmä sota

Seppo Hentilä, Suomi, Saksan kysymys ja Berliinin kriisit 119

Jubana Aunesluoma, Takaovi länteen. Kekkonen, noottikriisi ja länsivallat 131

Kimmo Rentola, Suomi liu'ussa? Neuvostoliiton Suomen-politiikan kiristymisen 1968–70 137

Tatjana Androsova, Kauppapolitiikka Suomen ja Neuvostoliiton suhteissa vuoden 1944 jälkeen 152

Aappo Kähkönen, "Veteen piirretty viiva". Neuvostoliiton ja Suomen suhteet esimerkkinä kylmäsotasta 159

Katalin Miklóssy, Internationalismin vaatimus vai kansalliset intressit? Unkarin ja Romanian selviytymisstrategiat 1968–72 166

Kimmo Abonen, Hollywoodin ristiretki kommunismia vastaan. Tieteiselokuva Punainen planeetta antikommunismin manifestina 173

Kolumni

Mikko Majander, Uudelle ambitiotasolle 183

Historian myyttejä

Ossi Päärmilä, "Silminnäkijätkin" voivat erehtyä. Legenda suomalaisrykmentistä Irlannissa 1690-luvulla 186

Keskustelua

Matja Väisänen, Tiedeyhteisö, paradigmansa vartija? 190

Juha Sihvola, Positivismista ja objektiivisuudesta 192

Johan Bäckman, Arkistotutkimusta vai ilkeilyä? 194

Tuomo Polvinen, Seppiselle vielä kerran 196

Martti Häikiö, Nokia, Pohjola ja Ericsson 197

Arvosteluja

Kimmo Katajala, Suomalainen kapina. Talonpoi-

kaislevottomuudet ja poliittisen kulttuurin muutos Ruotsin ajalla n. 1150–1800 (*Mirkka Lappalainen*) 199

Kulttuurihistoria – Johdatus tutkimukseen. Toim. Kari Immonen ja Maarit Leskelä-Kärki; Time frames. Negotiating Cultural History. Toim. Anu Korhonen & Kirsi Tuohela; Jokapäiväinen historia. Toim. Jorma Kalela & Ilari Lindroos (*Jessica Parland-von Essen*) 201

Markku Ruotsila, British and American Anticommunism Before the Cold War (*Martti Häikiö*) 202

Sari Autio, Suunnitelmatilous Neuvosto-Karjalassa 1928–1941. Paikallistason rooli Neuvostoliiton teollistamisessa (*Kaija Heikkinen*) 203

Hubertus Knabe, Die unterwanderte Republik. Stasi im Westen; Hubertus Knabe, Die diskrete Charme der DDR. Stasi und Westmedien (*Seppo Hentilä*) 205

Pirkko-Liisa Kastari, Mao, missä sä oot? Kiinan kulttuurivallankumous Suomen 1960-luvun keskusteluissa (*Jukka Relander*) 208

Jukka Tarkka, Uhan alta unioniin. Asennemurros ja sen unilukkari Eva (*Jyrki Smolander*) 210

Jyrki Paloposki – Jussi Pekkarinen, Jorma Vanamo. Vanhan koulun diplomaatti; Anne Mattson, Sylvi Kekkosen elämäkerta; Anita Hallama, Sydämen kieltä sydämelle; Olli Lehto, Korkeat maailmat. Rolf Nevanlinnan elämä (*Jyrki Vesikansa*) 213

Encountering the Past in Nature: Essays in Environmental History (*Pekka Hämäläinen*) 215

Petri Juuti, Kaupunki ja vesi. Tampereen vesihuollon ympäristöhistoria 1835–1921 (*Timo Myllyntaus*) 217

Janne Haikari, Nakertaen XVI kaupunginosa. Tuohimutkan – Kivistön – Halsilan paikallishistoria; Jan Strang, Tammisalo – paratiisi meren äärellä (*Olli Matikainen*) 220

Palkittu 222

Tämän numeron kirjoittajat 222

Notes on the contents 223

Kansi: Itäsaksalainen sotilas Hans Schuman pakenee länteen 18.8.1961. Lehtikuva Oy. Kuva: Peter Leibing.